

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋
เรื่อง ควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋
อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋
เรื่อง ควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักการ

ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือการปล่อยสัตว์

เหตุผล

การควบคุมการเลี้ยงหรือการปล่อยสัตว์บางชนิดหรือบางประเภทให้เหมาะสมกับสภาพการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ในชุมชนจะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญจากสัตว์เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และสามารถป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ สมควรกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือการปล่อยสัตว์ จึงตราข้อบัญญัตินี้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋
เรื่อง ควบคุมการเลี้ยงหรือการปล่อยสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือการปล่อยสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๖๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และแก้ไขเพิ่มเติม องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋ โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋ และนายอำเภอแม่สะเรียง จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติเรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋ เรื่อง ควบคุมการเลี้ยงหรือการปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งแต่วันถัดจากวันที่ได้ประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋ แล้วสามสิบวัน

ข้อ ๓ ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในสถานที่เลี้ยงสัตว์

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การเลี้ยงสัตว์ในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการสละการครอบครองสัตว์

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่ใช้ในการควบคุมเลี้ยง

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า ผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือสัญจรได้

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋

“ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๔ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋ เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายและเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่น เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงสัตว์หรือการปล่อยสัตว์

๑ ให้เป็นเขตห้ามเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ โดยเด็ดขาด

(๑) งูพิษและงูที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง

(๒) ปลาปิรันย่า

(๓) คางคกไฟ

(๔) สัตว์ดุร้ายต่าง ๆ

(๕) สัตว์มีพิษร้ายอื่น ๆ

(๖) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่น ๆ

๒ ให้เป็นเขตห้ามเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ ในที่หรือทางสาธารณะ

(๑) โคน

(๒) กระจับปี่

(๓) แพะ

(๔) แกะ

(๕) สุกร

(๖) สุนัข

(๗) แมว

(๘) ไก่

(๙) ห่าน

(๑๐) เป็ด

(๑๑) สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้

ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดประเภท และชนิดสัตว์ที่ต้องควบคุมการเลี้ยงเพิ่มเติม ทั้งนี้ โดยอาจควบคุมการเลี้ยงสัตว์เฉพาะในเขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือทั้งพื้นที่ราชการส่วนท้องถิ่น

การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ตาม (๑) – (๑๑) นั้น คือกรณีกระทำการเป็นประจำเป็นอาชีพหรือไม่สนใจควบคุมดูแลสัตว์จนเข้าใจได้ว่ามีการใช้ที่หรือทางสาธารณะเป็นที่เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตราชการส่วนท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ที่ต้องควบคุมตามข้อ ๕ โดยมีมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดจำนวน ประเภท และชนิดของสัตว์ที่เลี้ยง

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนตามประเภทและชนิดของสัตว์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการปล่อยสัตว์

ข้อ ๗ นอกจากการเลี้ยงสัตว์ตามปกติวิสัยแล้ว เจ้าของสัตว์จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีสถานที่เลี้ยงสัตว์ที่มั่นคงแข็งแรงตามความเหมาะสมแก่ประเภทและชนิดของสัตว์ โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์ มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบ การระบายน้ำและกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะ

(๒) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะเป็นประจำไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมม จนเกิดกลิ่นเหม็นรบกวนผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียง

(๓) เมื่อสัตว์ตายลง เจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์และมูลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะเพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค ทั้งนี้ โดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญจากกลิ่น คว้น และไม่เป็นที่ให้เกิดการปนเปื้อนของแหล่งน้ำ

(๔) จัดให้มีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๕) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสังเกตได้อย่างชัดเจน

(๖) ไม่นำสัตว์เลี้ยงออกมานอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตน เว้นแต่เฉพาะเพื่อการเคลื่อนย้ายสัตว์ และได้ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๗) ควบคุมดูแลสัตว์ของตนมิให้ก่ออันตรายหรือเหตุรำคาญแก่ผู้อื่น หรือไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานสาธารณสุข คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งของราชการส่วนท้องถิ่น

หมวด ๒ การควบคุมการเลี้ยงสัตว์

ข้อ ๘ กรณีการเลี้ยงสัตว์ ซึ่งดำเนินการในลักษณะของฟาร์มเลี้ยงสัตว์ หรือเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมาก เจ้าของสัตว์ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามข้อ ๖ อย่างเคร่งครัด เพื่อการดูแลสุขภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้เลี้ยงสัตว์ และต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรค หรือเหตุรำคาญอันเกิดจากการเลี้ยงสัตว์ ดังนี้

(๑) การดูแลสุขภาพและสุขลักษณะของสถานที่เลี้ยงสัตว์ ต้องทำรายงานรับน้ำโสโครกไปให้พ้นจากที่นั้น โดยสะดวกและเหมาะสม

(๒) การระบายน้ำเสียต้องไม่ให้เป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้ใช้น้ำสาธารณะ

(๓) ต้องจัดให้มีระบบกักเก็บหรือบำบัดเสีย ให้เหมาะสม ทั้งนี้ต้องไม่ทำให้เกิดเหม็นจนสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยข้างเคียง

(๔) ต้องทำสะอาด กวาดล้างสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในภาวะอันดีเสมอ

(๕) ต้องรักษาสถานที่ อย่ายุ่เป็นที่เพาะพันธุ์แมลงวัน แมลงสาบ ยุง หรือสัตว์นำโรคอื่น ๆ และต้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ในการเลี้ยงสัตว์ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยเสมอ

(๖) ต้องมีที่รองรับมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะจำนวนเพียงพอ

ข้อ ๙ ในกรณีมีเหตุควรสงสัยว่าสัตว์ที่เลี้ยงนั้นเป็นโรคอันอาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของบุคคลทั่วไป ให้เจ้าของสัตว์ แยก กักสัตว์นั้นไว้ต่างหาก และแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบ รวมถึงต้องแจ้งให้สัตวแพทย์ของหน่วยงานราชการทราบและต้องปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

หมวด ๓ การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ หรือห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เฉพาะเขตควบคุมการปล่อยสัตว์ เฉพาะท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง หรือทั้งพื้นที่ราชการส่วนท้องถิ่น

ความตามวรรคหนึ่งไม่ให้ใช้บังคับแก่การปล่อยสัตว์เพื่อการกุศลตามประเพณี

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ อันเป็นการฝ่าฝืนข้อบัญญัตินี้โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืนนั้นตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นแต่ถ้าการกักสัตว์ไว้อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้นหรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณีก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้รับจากการขายหรือขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายหรือขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มิได้มีการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์ตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันอาจเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๑๒ เจ้าของสัตว์จะต้องควบคุมดูแลสัตว์ และสถานที่เลี้ยงสัตว์ของตน มิให้ก่อความเดือดร้อนรำคาญ หรืออันตรายแก่ผู้อื่น

ข้อ ๑๓ กรณีการเลี้ยงสัตว์ในสถานที่ของเอกชนหรือทางสาธารณะ ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อื่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของสัตว์หรือผู้ครอบครองสถานที่เลี้ยงสัตว์ระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันควร และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้นหรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้เหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคตให้ระงับไว้ในคำสั่งนั้น

หมวด ๔

ค่าปรับและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสัตว์

ข้อ ๑๔ หากเจ้าของสัตว์ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หรือข้อบัญญัตินี้ หรือคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้เจ้าของสัตว์แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องได้ ถ้ามิได้แก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด ให้ชำระค่าปรับและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสัตว์ตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๕ บรรดาค่าธรรมเนียมการปรับและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสัตว์ตามข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

ข้อ ๑๖ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ)

(นายทวีวัฒน์ วิสิฐศิริ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลป่าไผ่

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(นายสุรเชษฐ์ พุ้ยน้อย)

นายอำเภอแม่สะเรียง

อัตราค่าปรับและค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสัตว์
ทำยข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลป่าแป๋
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์
พ.ศ. ๒๕๖๖

ค่าปรับ		
ที่	ประเภท	บาท/ปี
๑	โค กระบือ สุกร	ค่าปรับตัวละไม่เกิน ๕๐๐ -
๒	แพะ แกะ สุนัข	ค่าปรับตัวละไม่เกิน ๒๐๐ -
๓	สัตว์อื่น ๆ	ค่าปรับตัวละไม่เกิน ๑๐๐ -
ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดู		
	ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสัตว์แต่ละชนิด หรือแต่ละประเภท	ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริง

